

Напрыканцы лістапада ў Нацыянальнай бібліятэцы адбыліся VIII Беларускае Калядныя адукацыйныя чытанні. Іх сёлетняя тэма — “Глабальныя выклікі сучаснасці і духоўны выбар чалавека”.

АКТУАЛЬНАСЦЬ МАРАЛЬНЫХ КАШТОЎНАСЦЕЙ

Форум прайшоў пры падтрымцы Міністэрства культуры, Міністэрства аховы здароўя, Міністэрства адукацыі, Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, Нацыянальнай акадэміі навук, Нацыянальнай бібліятэкі.

З прывітальным словам да ўдзельнікаў Калядных чытанняў звярнуўся мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі, Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі **Венямін**.

— На кожных Калядных чытаннях выбіраецца пэўная тэма года, найбольш актуальная, і разам з тым арганізатары стараюцца аб’яднаць людзей, якія працуюць у розных сферах — адукацыі, культуры, сацыяльнай сферы, каб знайсці найлепшы вопыт, найлепшыя напрацоўкі, адшукаць, як і пра што лепш гаварыць сучаснаму маладому чалавеку, старэйшаму пакаленню, — адзначыў мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі. — Сённяшняя тэма Калядных чытанняў распавядае, як у сучасным свеце, што пазбаўляецца ўстойлівасці, пазбаўляецца традыцый, апоры, у тым ліку духоўнага складніка, чалавеку не згубіцца, не прыйсці ў смутак.

На пленарным пасяджэнні, акрамя мітрапаліта **Веняміна**, выступілі старшыня Пастаяннай камісіі па адукацыі, навучы і культуры Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь **Віктар Лісковіч**, намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь **Ігар Луцкі**, прадстаўнікі міністэрстваў і дыпламатычнага корпуса. Дакладчыкі закранулі пытанні духоўна-маральнага выбару чалавека і ўсяго чалавецтва ва ўмовах усёпранікальнай глабалізацыі, абмеркавалі ролю духоўна-маральных каштоўнасцей, бесперапыннай пераемнасці духоўных традыцый у захаванні нацыянальнай ідэнтычнасці беларускага народа, фарміраванне будучыні нашай краіны.

У рамках мерапрыемства былі падпісаны пагадненні аб супрацоўніцтве паміж Беларускай праваслаўнай царквой і Міністэрствам аховы здароўя, Міністэрствам працы і сацыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь, Беларуска-кім таварыствам Чырвонага Крыжа.

Спецыяльна да VIII Беларускае Калядных адукацыйных чытанняў Нацыянальная бібліятэка падрыхтавала тэматычную выставу работ VIII Рэспубліканскага конкурсу “Бібліятэка — цэнтр духоўнай асветы і выхавання”. Таксама ўдзельнікі чытанняў пазнаёміліся з фотаэкспазіцыямі “Сувязь часоў: 1030 гадоў праваслаўя на беларускіх землях”, “Адкрыты дыялог: міжнародная і адукацыйная дзейнасць Мітрапаліта Філарэта (Вахрамеева)” і выставай



Злева ад мітрапаліта **Веняміна** — **Таццяна Даменікан**, а з правага боку — **Таццяна Захарэвіч**.

На карысць духоўнасці

“Сацыяльна-асветніцкая дзейнасць Цэнтра падтрымкі сям’і, мацярынства і дзяцінства «Пакровы» і Дабрачыннага фонду падтрымкі сям’і, мацярынства і дзяцінства «Пакроў»”.

ЛІПНІШКІ — НАВІДАВОКУ!

Падчас Калядных чытанняў былі ўзнагароджаны пераможцы рэспубліканскіх конкурсаў “Свято міласэрнасці” і “Бібліятэка — цэнтр духоўнай асветы і выхавання”. Апошні ў восьмы раз ладзіцца сярод бібліятэк Беларусі. Мэта — актывізацыя іх асветніцкай дзейнасці, садзейнічанне фарміраванню духоўна-маральных якасцей асобы, выхаванню патрыятызму і грамадзянскасці дзяцей і моладзі на аснове праваслаўных традыцый.

На разгляд журы, у склад якога ўваходзілі і супрацоўнікі Нацыянальнай бібліятэкі, былі прадстаўленыя 29 работ ад публічных бібліятэк Міністэрства культуры, бібліятэк Беларускай праваслаўнай царквы і ўстаноў адукацыі Міністэрства адукацыі.

Сярод узнагароджаных — бібліятэкафіліял аграгарадка **Ліпнішкі Іўеўскай раённай бібліятэкі**, конкурсная работа якой — “Храм **Пакрова Прасвятой Багародзіцы вёскі Князікоўцы Іўеўскага раёна**” — заняла першае месца сярод сельскіх бібліятэк у намінацыі “Гісторыя праваслаўя роднага краю”.

— **Ліпнішкі** — аграгарадок з багатай гісторыяй і традыцыямі, таму краязнаўчы кірунак з’яўляецца адным з асноўных у дзейнасці нашай устано-

вы, — **расказала супрацоўнік бібліятэкі Таццяна Захарэвіч**. — Падчас работы з краязнаўчым матэрыялам было сабраны шмат інфармацыі пра гісторыю царквы **Пакрова Прасвятой Багародзіцы вёскі Князікоўцы Лідскай епархіі Іўеўскага дабрачынства**. Таму вырашылі стварыць своеасаблівы летапіс царквы, які і паслужыў асновай для ўдзелу ў конкурсе.

Па словах бібліятэкара, яна неаднойчы наведвала гэты храм, размаўляла з настаіцелем — іерэем **Аляксандрам**, які шчодро дзяліўся інфармацыяй з архіва царквы. Акрамя таго, **Таццяна Захарэвіч** супрацоўнічала з мясцовым краязнаўцам, кандыдатам гістарычных навук, дацэнтам **Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы Андрэем Гецэвічам**. Асабліва каштоўнымі былі звесткі пра знакавы падзеі прыходскага жыцця, пра святароў, якія служылі ў храме ў розныя часы, а таксама некаторыя іншыя гістарычныя факты.

Вартыя ўвагі веды перадалі мясцовыя жыхары **Марыя Яфімец**, **Мікалай Сакалоўскі**, **Тамара Горбач**. Так што для перамогі ў конкурсе **Таццяна Захарэвіч** давалося сабраць шмат карысных і даволі рэдкіх дадзеных.

ДАЛЁКАЙ МІНУЎШЧЫНЫ СВЕДКІ

У намінацыі “Гісторыя праваслаўя роднага краю” сярод гарадскіх бібліятэк перамагла **Клімавіцкая** цэнтральная раённая бібліятэка імя **Івана Пехнера**. Узнагароду ад мітрапаліта **Мінскага і Заслаўскага, Патрыяршага Экзарха ўсяе Беларусі Веняміна** ва ўрачыстай абстаноўцы прымала дырэктар установы **Таццяна Даменікан**, што пазней выступіла ў секцыі VIII Беларускае Калядных адукацыйных чытанняў з дакладам “Духоўная асвета праз дзейнасць бібліятэк”.

— На конкурс спецыялісты нашай бібліятэкі даслалі пошукава-даследчую работу па вывучэнні архітэктурных помнікаў “**Праваслаўныя святыні Клімавіччыны**”, — распавяла **Таццяна Даменікан**. — Упершыню мы паспрабавалі апісаць праваслаўную архітэктурную спадчыну свайго раёна яшчэ ў 2006 годзе, калі выдалі брашуру “Да-

лёкай мінуўшчыны сведкі сучасныя”. Увогуле, захаваць для будучых пакаленняў багатую духоўную культуру **Клімавіцкага краю**, зрабіць яе даступнай для ўсіх — у гэтым і ёсць сэнс дзейнасці нашых бібліятэк.

Па словах **Таццяны Даменікан**, бібліятэкарамі была праведзена вялікая праца па вывучэнні праваслаўных архітэктурных артэфактаў. Супрацоўнікі выкарыстоўвалі аповеды старажылаў і краязнаўцаў, энцыклапедыі, артыкулы з перыядычных выданняў, “**Магілёўскія епархіяльныя ведамасці**” і іншую архіўную літаратуру. Вынікам пошукавай работы праекта стала паўнатэкставая краязнаўчая база дадзеных “**Праваслаўныя святыні Клімавіччыны**”, якая знаходзіцца ў адкрытым доступе на сайце **Клімавіцкай бібліятэчнай сеткі**.

Цікава, што ў базе змешчаныя звесткі не толькі пра дзейныя духоўныя помнікі, але і пра тыя храмы, ад якіх засталіся адны сцены. Гэта гістарычныя факты, фатаграфіі, апісанні архітэктурных аб’ектаў, аповеды старажылаў і краязнаўцаў, біяграфічныя сведкі пра святароў, бібліграфічныя спісы, ксеракопіі арыгіналаў дакументаў. Таксама выкарыстаны архіўныя матэрыялы раённага краязнаўчага музея.

Дзякуючы пошукавай рабоце бібліятэкараў, фонд **Клімавіцкай** цэнтральнай “**кніжніцы**” папоўніўся рарытэтамі — напрыклад, выданнямі **Рускага Панцеляймонова манастыра** на святой гары **Афон** (з 1884 па 1890 гг.), часопісамі **Маскоўскай патрыярхіі** сярэдзіны мінулага стагоддзя ды іншымі.

Як бачна, праца была зробленая сапраўды капітальная і вельмі важная для захавання не толькі праваслаўнай гісторыі **Клімавіччыны**, але і гісторыі ды культуры ўсёй Беларусі. Несумненна, названая работа, як і ўсе іншыя, прадэманстраваныя падчас Калядных чытанняў, яшчэ раз засведчыла актуальнасць і надзённасць Рэспубліканскага конкурсу “**Бібліятэка — цэнтр духоўнай асветы і выхавання**” для ўсіх нас — сучаснікаў, што імкнуча да асэнсавання багатага духоўнага вопыту мінулых пакаленняў.

Юрый ЧАРНЯКЕВІЧ
Фота аўтара



Падчас працы Калядных адукацыйных чытанняў